

Občané z Březolup ve světové válce: III. část

1. Úvod:

Tímto článkem navazuji na vyprávění v Březolupském zpravodaji z prosince 2013 a června 2014 o našich předcích, kteří se zúčastnili bojů za světové války v letech 1914 až 1918. Informace uvedené v tomto článku jsem získal vlastním studiem a četbou historických knih a jiných materiálů.

2. Všeobecné informace:

Článek nemá ambice vstoupit do odborné diskuse na toto téma, k tomu nemám potřebné vzdělání v daném oboru. Při příležitosti stého výročí této války vyšla celá řada publikací a to nejen k problematice legionářů. Zájemci o tuto problematiku si je můžou zapůjčit v knihovně, případně koupit a pro přečtení si udělat svůj úsudek. Taktéž se u příležitosti výročí této války objevilo mnoho dokumentárních televizních pořadů, které taky hodně vypovídají o životě na frontě i v zázemí.

Já v článku, stejně jako minule uvedu několik informací, které mají přímou vazbu na naše rodáky, kteří v této válce bojovali. Pokud někdo ve vytvořeném seznamu svého předka nenajde, ale ví že legionářem byl, rád si svém informace doplním, a až „přijde jejich čas“ určitě je využiju.

3. Legionáři z obce Březolupy:

V době demokracie, tj. v době po vzniku Československa v roce 1918 a následně po "sametové" revoluci v roce 1989 byly legionáři někdy možná až nekriticky glorifikováni. Naopak v době totalit za II. světové války a vlády komunistů byly o to více perzekuováni a informace o nich byly minimální.

A samozřejmě to neměli lehké ani v průběhu I. světové války. Jak je všeobecně známo československé legie se formovali z válečných zajatců. Často byli využíváni k průzkumné činnosti, nebo přesvědčování rakouských vojáků, svých krajanů, k přeběhnutí na „jejich“ stranu. A taktéž často byli při této činnosti chyceni a jako váleční sběhové pro výstrahu popraveni, většinou oběšením. Takže vstup do legií byl odvážným činem a ne každý k němu našel odvalu. Já však chápu a neodsuzuji ani ty co zůstali v zajateckých táborech až do konce války, protože již sama přímá účast při bojích na frontě musela silně traumatizujícím zážitkem. O tom svědčí i skutečnost, že jen málo z těch co se vrátili z této války, o prožitých událostech dokázalo, nebo chtělo mluvit se svými blízkými.

Celkem se mě prozatím podařilo v různých pramenech dopátrat 57 legionářů s vazbou na naši obec. Ta je různá, někdy se v naší vesnici narodili, jindy se do ní přiřezali a někdy v ní jenom určitý čas bydleli.

Problém se zařazením ke správné obci je stejný jako u padlých. Logické by bylo vzít jako rozhodující bydliště v době odchodu na frontu. Někdy sice daný voják ve vesnici sice bydlel, ale neměl v ní domovské právo, které se v této době nepřidělovalo tak snadno jako v současnosti.

Z výše uvedených důvodů ponechám v seznamu prozatím všechny zjištěné legionáře a časem ho budu seznam upřesňovat a doplňovat.

Je škoda, že nikdo nevytvořil v době po ukončení války přehled legionářů. V této době by to byl jistě úkol snadnější než teď po sto letech. Ale bohužel jsem ho zatím nikde neobjevil, a tak jsem seznam legionářů z Březolup vytvořil sám a je jako příloha tohoto článku taktéž ve zpravodaji. Podrobný přehled všech prozatím zjištěných údajů, (např. bydliště, přesného data narození, jmen rodičů, datum svatby a údaje o nevěstě, jména dětí a jiné) mám uložen u sebe a budu ho průběžně aktualizovat.

Zpracovaný seznam obsahuje celkem čtyřicet jedna příjmení. Z nich většina přežila v Březolupěch do dnešních dnů, takže mezi námi určitě žijí potomci těchto statečných mužů. Pokud není v tabulce některý údaj vyplněn, tak ho prozatím neznám, nebo je nejistý (např. v případě více osobo stejného příjmení u hodně četných příjmení v obci).

Dvacet z celkového počtu padesáti sedmi zjištěných bylo uvedeno ve všech třech hlavních zdrojích, které jsem měl k dispozici. Publikaci: Českoslovenští legionáři - rodáci a občané okresu Uherské Hradiště 1914-1920, kterou vydal Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Uherské Hradiště v roce 2004. Dále seznam legionářů v knize: Kronika obce Březolupy do roku 1918, kterou vydal Obecní úřad Březolupy v roce 2001. Třetím zdrojem byl soupis legionářů, který mě zprostředkoval pan Korábečný, a které o našich legionářích zjistil pan Zavadil.

4. Závěr:

Předchozím textem, který je třetí částí vyprávění o této historické události, uzavírám prozatím své bádání. Její zveřejnění jsem si nakonec, v rozporu s původním záměrem, ponechal až těsně po stém výročí založení naší republiky. Podíl legionářů, kteří bojovali na téměř všech frontách světové války, na jejím vzniku byl velmi výrazný.

V roce 2016 byla vydána Obcí Topolná kniha „Velká válka - Osudy topolských občanů - vojáků v 1. světové válce“. Tato je pro mě inspirací a někdy v budoucnosti, třeba při dalším „kulatém“ výročí této události bych podobnou publikaci o našich občanech rád zpracoval. Využiji nejen své články a další neuvedené informace, ale rád získám i další pro mě nové zdroje. Jedním z nich je třeba deník Vincence Michálka, který si vedl již od svého odvodu na vojnu v dubnu roku 1914, a jehož opis mě poskytla rodina Hanáčkova. Jestli má někdo další z Březolup obdobné materiály, rád si je půjčím a naskenuji pro další využití.

Na webových stránkách obce: www.brezolupy.cz jsou uloženy všechny nejen moje články s historickou tematikou v záložce HISTORIE. Pomalu jich přibývá a je možné si je na tomto místě kdykoliv přečíst, nebo je využít pro své bádání.

Zpracoval dne 26. 11. 2018

Ing. Radek Berečka, kronikář obce Březolupy